

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΣΑΝ ΣΗΜΕΡΑ ΤΟ 1883

Η γέννηση του Νίκου Καζαντζάκη

ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΕΥ. ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ

Το να ξεκινήσω να γράφω για τον Νίκο Καζαντζάκη ένα μικρό αφιέρωμα (με την ευκαιρία της σημερινής επετείου - ημερομηνίας γέννησής του) επιλέγοντας από τα αμέτρητα "τεκμήρια" που είναι καταχωρημένα εντός μεγάλων φακέλων του Αρχείου των "Χ.Ν." αλλά και τις πάμπολλες εκδόσεις για το έργο του που υπάρχουν στη βιβλιοθήκη της εφημερίδας, θα ήταν το δίχως άλλο μία μάταιη προσπάθεια!

Κι ενώ οι αφορμές για επισημάνσεις -περιδιαβάζοντας εν τάχει όλο αυτό το αρχειο- ήταν πάμπολλες, κυριολεκτικά "χανόμενοι" κάθε που σχεδίαζα επί χάρτου ένα πλάνο για το πού θα κινηθώ! Μάταιος κόπος!

Ο ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΕΙΟΣ "ΩΚΕΑΝΟΣ"

Τελικά, ίσως και να αποτελεί ευσεβή πόθο το να θέλεις να συμπεριλάβεις τα -κατά τη γνώμη σου- πιο ενδιαφέροντα, τα πιο ουσιαστικά απ' όσα θα μπορούσες να σταχυολογήσεις για έναν συγγραφέα όπως ο Νίκος Καζαντζάκης.

Διότι ο μεγάλος αυτός Κρητικός στοχαστής, λογοτέχνης δεν μπορεί να διαβαστεί... απλά! Ούτε βεβαίως μπορεί να ερμηνευθεί... ακριβώς!

Αυτή η διαπίστωση από μόνη της αρκεί -ως ενός σημείου- για να επισημάνουμε το μεγαλείο που "οσμίζεται" κά-

Κουνάλης 84

Προσωπογραφία του Νίκου Καζαντζάκη δια χειρός του αείμνηστου Χανιώτη ζωγράφου Γιώργου Κουνάλη.

ποιος που θα αναγνώσει μέρος από το έργο του Καζαντζάκη! Είμαι, εξάλλου βέβαιος ότι όλοι όσοι έχουν κατά καιρούς γράψει για τον Καζαντζάκη, έχουν από την πρώτη στιγμή συνειδητοποιήσει ότι επιχειρούν μια βουτιά μέσα σε ένα ωκεανό τον οποίο καλούνται να κολυμπήσουν!

Η ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ

Όμως, πέρα από όλα αυτά, "χρειάζομαι" μια σελίδα για τον Καζαντζάκη που σαν σήμερα γεννήθηκε το 1883.

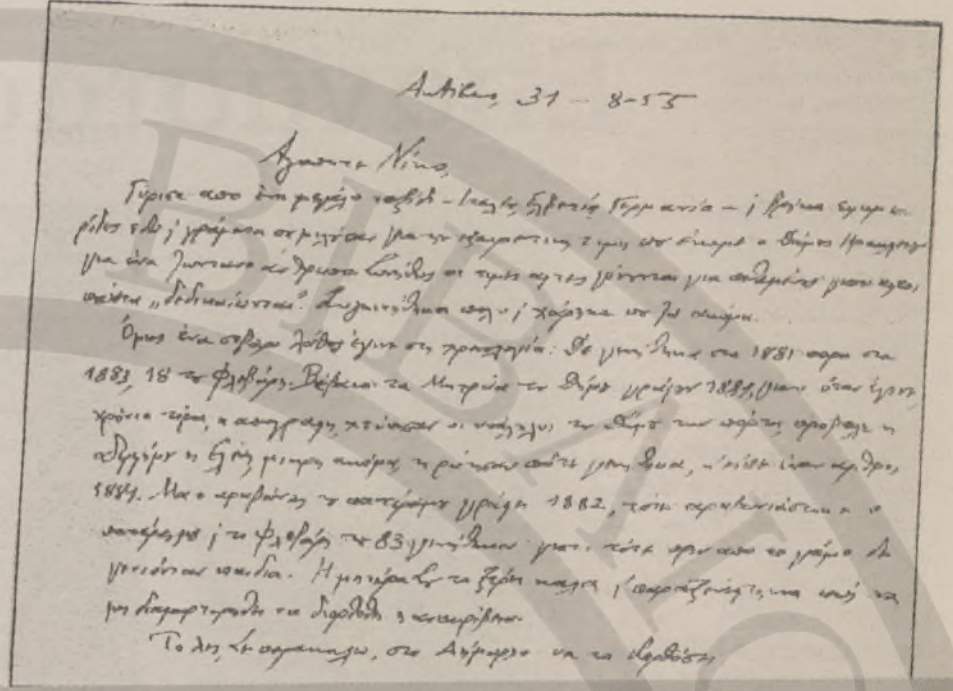
Το 1883 και όχι το 1881 όπως λανθασμένα είχε αναγραφεί στο Δημοτολόγιο Ηρακλείου. Τούτο το λάθος σχετικά με τη χρονολογία γέννησής είχε πυροδοτήσει στο παρελθόν πολλές συζητήσεις, ωστόσο κάποια στιγμή τα πάντα... ξεδιάλυναν αφού σημαντικά

ντοκουμέντα που δεν σήκωναν αμφισβήτηση, ήρθαν για να βάλουν τα πράγματα στη θέση τους!

ΤΑ ΑΔΙΑΦΕΥΚΤΑ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ

Ενα εικόνισμα που στην πίσω πλευρά του αναγράφεται (με ανορθόγραφο γραφικό χαρακτήρα που αποδίδεται στη Μαρία ή Μαργή Χριστοδουλάκη, μητέρα του Καζαντζάκη), η ακριβής χρονολογία και ημερομηνία γέννησής του συγγραφέα, ήταν ένα από τα ντοκουμέντα που δεν σπκώ- νουν αμφισβήτηση! Διαβάζουμε:

«Μιχαήλ Σακλαμπάνη 1883 γενήθηκε Νικόλαος ημέρα Παρασκευή το μήνα Φεβρουαρίου 18, ώρα το πρωί Νικόλαος Μ. Ψομακης 1891 ετος

Ενα «σοβαρό λάθος» με την χρονολογία γέννησής του συγγραφέα που διορθώθηκε μετά τον θάνατό του

Η ιδιόχειρη επιστολή του Καζαντζάκη όπου γίνεται λόγος για «σοβαρό λάθος» της χρονολογίας γέννησής του που έχει καταγραφεί στο Δημοτολόγιο Ηρακλείου!

Αναστασία 1884 εγεννηθ 8 Οκτωβρίου ημέρα Σαβατο Ελένη 1888 8 της ημέρας Ελένη ημέρα Δευτέρα της 13 Απριλιου Ωρα 8 ημέρας.

Εξάλλου σε μια επιστολή του Ν.Κ. την οποία είχε αποστείλει στον ανιψιό του Νίκο Σακλαμπάνη, γιο της αδερφής του Αναστασίας, ο Καζαντζάκης αναφέρεται σε αυτό το «σοβαρό λάθος», που έγινε στη χρονολογία γέννησής του!

Τη επιστολή βρήκαμε σε δημοσίευμα του "Πανοράματος" της εφημερίδας "Τόλμη" στην οποία εκτός άλλων ο Ν.Κ. επεξηγεί πώς προέκυψε το λάθος «εξαιτίας μιας λανθασμένης απάντησης της αδελφής του Ελένης, σε δημοτικούς υπαλλήλους και μάλιστα ζητά μεσολάβηση του Νίκου Σακλαμπάνη, ώστε το λάθος να διορθωθεί».

Διατηρείται η ορθογραφία

του Ν. Καζαντζάκη: «Antibes, 31-8-55 Γιατί η γέννηση μου έγινε στις 18 του Φλεβάρη, Βέβαια τα Μητρώα του Δήμου γράφουν 1881, γιατί όταν έγινε, χρόνια τώρα, η απογραφή, χτύπησαν οι υπάλληλοι του Δήμου την πόρτα, πρόβαλε η αδερφή μου η Ελένη, μικρή ακόμα, τη ρώτησαν πότε γενήθηκα, κ είπε έναν αριθμο, 1881. Μα ο αραβόνας του πατέρα μου γρά- φει 1882, τότε αραβωνιάστηκε ο

πειράς μου κ το Φλεβάρη του 83 γενήθηκα γιατί τότε πριν από το γάμο δε γενιόνταν παιδιά. Η μητέρα Σου το ξέρε καλά κ παραξενεύτηκα πώς να μη διαμαρτυρηθεί να διορθωθεί η ανακρίβεια. Το λες, Σε παρακαλω, στο Δη- μαρχο να το διορθώσει...».

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Δεν μπορούμε να γνωρίζουμε τελικά αν ο ανιψιός το είπε στον δήμαρχο!

Πάντως σε φωτογραφία που παρουσιάζουμε σήμερα και απεικονίζει τον πρώτο σταυρό που τοποθετήθηκε πάνω από τον τάφο του Νίκου Καζαντζάκη φαίνεται ολοκάθαρα ως χρονολογία γέννησής το έτος 1881.

Από την άλλη, η σωστή χρονολογία αναγράφεται στην ταυτότητα του συγγραφέα η οποία εκδόθηκε στην Αθήνα τον Ιούνιο του 1945.

